

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3–5 óráig.

Fehér harisnya.

Nem az uri dámák azsuros se-lyemharisnyájáról, nem azokról az át-tört pókhálószővésű harisnyákról aka-rok beszélni, melyek a finom női lá-bakat férfi-szemekben még kívánato-sabbá teszik, hanem azokról a fehér gyapjuharisnyákról, melyeket téli es-ték melegében nótá- és énekszó mel-lett fonnak és szövögetnek a szorgal-mas székelő asszonyok.

Fehér harisnya. Ilyen volt az egyik nagyapámnak, Szánthó Rózália becsületes urának és apám is viselte azt marhátörzű gyermekkorában egész a somlyói érettségéig, csak az egyetem vettette le tagjairól. Ilyen volt nekem is, de már csak kívánságból, melyet valami gyermekkori ösztön, siró kö-vetelés vakart ki apám pénze révén a harisnyaszabó műhelyéből.

Valóságnak és emléknek is egy-aránt szép fogalom. Becsüléssel és tisztelettel kell nézzünk arra a fehér harisnyára, melyet nagyapáink, apá-ink és mi is, visszavágyó napokban, viselgettünk, melynek megbecsülésére nemcsak tisztán a tradíció, hanem drága vérségi kötelék indít és kötelez. Becsüléssel és tisztelettel kell nézzünk a fehér harisnyára, arra, amely min-ket, más ruhába öltözött székelőket, idők és foglalkozás változásán meg nem tagad. Arra a fehér harisnyára, melynek viselője, épelméjének tuda-tában, bizalommal tekint véréből sár-jadt virágaira, szeme előtt élve az az örökigaz közmondás, hogy nem ruha teszi az embert és leszűrte magának azt az igazságot is, hogy az uton-ut-félen előráncigált, immár szimbolummá lett harisnya, nem mindig teszi a szé-kelyt.

Nem mindig teszi a székelőt, amint a két harisnyás atyánkfia megbotrán-koztató cselekedete is mutatja és bi-zonyítja, akik, akár önös érdekből, akár tudatlanságból, arra a szomorú cselekedetre vetemedtek, hogy sutyom-ban a hatalom lábai elé borulva, váro-si tanácsosi kinevezésükért esdekeltek.

A székelység évszázadok óta sze-lektált magából tehetségeket, kitermelt egy ugynevezett értelmi osztályt, akik elvetették magukról, foglalkozásukból kifolyólag, a látható ősi gunyát: ha-risnyát, szűrt, zekét, de annak fehér-ségét lelkükbe vésték és hordják mindhalálig, fantasztikus erőfeszítés-sel teremtett munkájuk és képességük révén napfelé emelve az ősi faj éj-szakába fuló oldalait.

Ez a hálálíg tartó erőfeszítés azon-ban nemcsak a szellemi székelő-osztályt, amely osztály a harisnya fehér-ségét a szívében hordja, hanem a fe-hér harisnyát most is kívül viselő osztályt is kötelezi. Kötelezi arra is, hogy az oly sokat emlegetett acélos eszével felismerje a véka alá rejtett gonosz-ságot és kifüstölje lelke mélyéből, tár-

sadalmi soraiból azokat a hízogókat, bolondítókat, nagyszájú porhintőket, akik mindig kétséges és ismeretlen célok fullartárjaivá szegődnek vagy ígérkeznek.

Csakis így lehet a szimbolummá lett fehér harisnyának győzelmes bé-kéje, kifelé tiszteletet érdemlő és pa-rancsoló becsülete.

T. Imets Béla.

A Magyar Párt végrehajtóbizottságának ülése.

Az egybehívás indokai. — Megtévésztesre szánt hírek terjesztése. — Az ülés lefolyása. — A két székelő.

Az új közigazgatási törvény értelmében a rövidesen kiírandó választásokat megelőzőleg, a vármegyei prefektusok, külön, felülről kapott rendeletre, egy ugynevezett időszaki tanács ki-nevezésével lettek megbízva, amely tanács ide-iglenesen, a választások megejtéséig, intézné a városok ügyeit.

Handrea, vármegyénk prefektusa, a múlt héten pár napig városunkban való tartózkodása alatt, aki más természetű ügyek személyi inté-zését is ellátta, egyuttal ebben a kérdésben is informáltatta magát és kijelentette, hogy a kor-mány utasítása szerint, a kinevezés jogát a ki-sebbségek kívánalmainak figyelembevételével kívánja megejteni.

A prefektus ur a magyarság vezetőivel lehetőség szerint az összeköttetést megkeresve, abbéli óhajának adott kifejezést, hogy a Magyar Párt vezetősége terjesszen egy névjegyzéket eléje a kinevezendő tanácsstagokról és ő, amen-nyiben teheti, a magyarságnak a személyeket illető ezt a kívánságát teljesíteni fogja. Egy-idejűleg egy névjegyzéket is készített azokról a személyekről, akiknek leendő kinevezését alkal-masnak itéli meg, hozzáátve, hogy nem feltét-len ragaszkodik ahhoz az összeállításhoz.

Itt e helyen ki kell térni egy csalafintá-nak látszó hír regisztrálására, amely a vég-rehajtóbizottság ülését megelőzte, mely azt a hi-tet igyekezett a köztudatba elhinteni, mintha a prefektus az általa összeállított listát egy bizo-nyos érdekes csoport intenciójára készítette volna. Ez a tisztán félrevezetésre szánt hír, mely még bizonyos örmény tendenciákat is igyeke-zett belemagyarázni a nagyobb hatás elérése reményében és kedvéért, teljesen megdőlt, alap-talannak bizonyult, ami a Magyar Párt vég-rehajtóbizottság ülésén is megállapítást nyert.

A prefektus ur itt tartózkodási ideje alatt, tudomásunk szerint, mindössze dr. Gaal Alajos orvos és Puskás István vezérigazgatóval foly-tatott csupán ez irányban megbeszéléseket s ezeknek eredményeképpen hívta egybe Görög Joachim elnök a Magyar Párt helyi végrehajtó bizottságát.

Az ülés lefolyása.

Folyó hó 17-én délután 4 órakor igen in-pozáns tömeg jelenlétében nyitotta meg Görög Joachim, az Országos Magyar Párt gyergyói tagozatának elnöke, a központi elemi iskola nagytermében az ülést. Boldog új évet kíván, mert ez újévben most volt először alkalma ösz-szehívni a Magyar Párt tagjait. Azután fejte-geti az ülés célját s kijelenti, hogy rejtett ten-denciát lát a választások előtt elrendelt kine-vezési intézkedésben, ami fájdalommal tölti el, mégis reménységgel néz az újév elébe, mert a hatalom belátta, hogy nálunk nélkül nem lehet kormányozni. Belátta, de még mindig igen cse-kélyek a belátás eredményei, pedig világos, hogyha adó és kötelesség tartható kívánja, uradati

gokat is kell biztosítani. Itt, a Székelyföldön, a majoritást meg kell nyernünk, tehát engedmé-nyekkel csak a vegyes területek kisebbségei kell számoljanak. Mégis, mivel a központ ugy határozott, bele kell menjünk és el kell fogad-nunk a törvényen kívüli alkalmazkodást. Arra gondoljunk tehát, hogy már a mostani jelölés-nél teljesen független embereket válasszunk, kiknek tevékenysége óriási hatással lehet a ké-zeledő községi választásokra is. Az ülést meg-nyitja és kéri a főtitkárt, hogy az összejövétel célját ismertesse.

Dr. Makkay Domokos főtitkár a kérdést ismerteti, elmondva azt, hogy alig egy hete, hogy a vármegyei alispáni hivatal megkapta a kinevezési rendeleteket, mely az új közigazga-tási törvénnyel szemben egy 11 tagú ideiglenes tanács kinevezését rendeli el.

Puskás István és dr. Gaal ismertetik Handrea prefektussal ez irányban folytatott tár-gyalásait, akik kifejezték azt a kívánságot, hogy a prefektus ez irányban lépjen érintke-zésbe a Magyar Párt elnökségével.

Görög Joachim: A prefektus ur ez irány-ban az elnökséget nem kereste meg s így he-lyénvaló volna, ha a gyűlés nem határozná, mégis úgy látja, hogy a magyarság érdekében ejtse meg a jelöléseket az ideiglenes tanács sze-mélyeit illetőleg, kimondva azt, hogy a prefek-tus által összeállított listát elvből el nem fo-gadhatja, kimondva egyuttal azt is, hogy a gyű-lés által javaslatba hozottak szolidaritást vál-lalnak arra nézve, hogyha azok közül a pre-fektus csak egyet is töröl, mindnyájan lemon-danak.

Márton Lajos: Ha kötelességeket ki-vánnak, adjanak jogokat is. Ép ezért a prefek-tusi ideiglenes tanács névjegyzékét nem fo-gadja el.

Dr. László Dezső javasolja, hogy ugy a gazda, mint az iparos-, kereskedő- és intellek-tuelosztály számarányának megfelelően jelöl-jön. Egyuttal figyelmeztet az ezzel járó óriási felelősségre és megfontolásra inti a jelölőket.

Dr. Gaal a hat tizesre egy-egy jelölt vá-lasztását kezdeményezi a gazdaosztály részéről.

Többek hozzászólása után és dr. Makkay főtitkárnak az erre vonatkozó törvények ismer-tetése alapján egy 11 tagból álló jelölő lista be-terjesztésében állapodott meg a bizottság még pedig úgy, hogy abban a város minden társa-dalmi rétege megfelelő számarányban legyen képviselve. Így a gazdaközönség részéről a 6 tizesből egy-egy tag, az iparos és kereskedő osztályból 1—1 tag és az intellektuelek közül 3 tag lett jelölve ideiglenesen a városi ügyek vezetésére.

A két székelő.

Ülés végén Puskás István két székelő atyánkfia híres cselekedetét hozta nyilvános-ságra, melyekről a közvéleménynek ismernie kellett, mely abbó

állott, hogy Handrea prefektust itt tartózkodása alatt felkeresve, tanácsosi kinevezésükre kérték. Ezt a hírt a jelenlévők megdöbbenéssel fogadták. Ismertette továbbá azt a szomorú jelenséget, hogy egyes csoportok a Magyar Párt elnökségének tudta nélkül, a magyarságra vonatkozó

kérdésekben, köröző íveket írnak alá, amellyel rossz szolgálatot tesznek amúgy is nehezen kiviható kisebbségi ügyünknek.

Görög elnök az ülést bezárta s a nagy tömeg széteszött a havas vasárnapi est békés esendjében.

A győzelmes politika.

Fogalmak egyesítése. — A Nagyakarat évmilliárdos ékszerai.

Szemelvények a Gyergyószentmiklósi Leány-klubban tartott előadás-sorozatból.

Első számunkban „Szépmivű cserépfazék” címmel a test kultuszán keresztül a magasabb életre tapintottam. Ennek a mai írásműnek sincsen egyéb célja, mint elszélesíteni a szellem-élet földjébe ültetett gyenge plánta gyökereit.

Kutatnunk kell a kivezető utat a káosz-ból, amelyet mi XX-ik századnak hívunk. Kutatnunk kell, mert elégedetlenségünk, zavarosan látó szemünk tisztább fogalmakra, képekre áhítzik s bármennyire meggyőződik a materialis igazságok s állandó igája alá görnyeszt a természettudomány, mégis érezzük, hogy nem azokban találjuk meg az Egybe csuesosodó megdönthetetlen apszolutot.

El kell fogadjuk azt a hasonlatot, hogy a tudás olyan a hit mellett, mint a nádfödeles hajlék a felhőkarcoló mellett. Egymás nélkül kiutat nem találó labirintekbe visz. Át kell fogja tehát a hit amazt, mint földünket a levegő, hogy élettel teljes legyen...

Sok földet bejártam, mint minden épkéz-láb ember, akit férfikorában egészségben ért a világháború; sokat figyeltem és azt tapasztaltam, hogy majnem lélek teszi az embert.

Különösen akkor tűnik ki, mikor minden pillanatban élet-halál fordulóján állunk s olyan fogalmak kötnek a pusztulásba való beletörődéshez, testünk, életünk feláldozásához, mint a „haza”.

Ez a szó eleddig különös fogalom az emberfajok életében.

A keresztény, illetve róm. katolikus vallás internacionalis, a szeretet végtelenségében merül ki és az „egy akol és egy pásztor” örök országa felé fordítja áhitatos arcát. De ez az abszolutum olyan messze esik még a mi tökéletlenségünktől, hogy a „haza” és a „faj” fogalmát nem bírjuk teljesen kikapcsolni földi fogalmaink, érzéseink köréből.

Ha azt mondom: nincs haza, nincs ország-határ, se faj, csak ember és a végtelen szeretet, megbotránkoznak ezen Önök s gyűlöletük lángja égre esap.

Hogy egyeztetsem össze tehát az abszolút igazsággal a relatívot, a viszonylagest, amely csak addig maradhat fenn, amíg elszélesedett értelmünk az örök igazságba beletekint?

Uj jövedelmi források Gyergyóban.

Tejfeldolgozó és havasi gyümölcskonzerváló telep létesítése.

Általános a panasz, hogy népünk jövedelmi forrása évről-évre csökken. A gyergyói nép észrevehetően a kiutat keresi léte sentartása érdekében. A férfiak messze vidékekre mennek munkát keresni, hetekig, hónapokig távol vannak a melengető házi tűzhelytől, romlanak testileg, romlanak erkölcsileg. Feltűnő, hogy a felnőtt legények, kik részint a katonakötelesség előtt vannak, részint már annak eleget tettek, seregesen mennek vasúti egyszerű munkásszolgálatba. Lázás sietséggel menekülnek a gazdasági, földmívelési munkáktól. A leányfiatalság tódul Bukarest felé szolgálatba, honnan mint erkölcsi, testi roncsok térnek haza, igen sok esetben nem betegséggel fertőzve, fajukat döntve ezáltal pusztulásba. A veszély óriási, mely minden józan belátásu, jóérzésű

Évmilliók telnek el, amíg széjjel hull minden testi és földi korlát és a szívünkől a csillagokig az igazság örökfénye ragyog. Évmilliók fognak eltelni kínos erőfeszítéssel, amíg megdől emberi fogalmakban földhöz, hazához, testvérhez, anyához kötöttségünk, mert a Szeretet az az isteni szubsztancia, ami majd eltörli, mint felesleges fogalmakat, ezeket az időleges igazságokat.

Egy mindennek az alapja: Isten, Isten a lélekben: a Lélek, a Szeretet.

Lám, Mózes népe szétszóródott a föld ke-rekségén s bár ebből az adottságból (és nem vallási meggyőződésből), internacionális elveket vall, a régi haza pénzzel való megalapozását kellett megvalósítsa, mert a népek tengerében, a fajok és vallások ütközőjén, állandó szenvedés, megpróbáltatás volt osztályrésze. A zsidó-népnek a hazához, tehát Egyiptomhoz való visszatérése még nem jelenti azt, hogy a világ népei sovénységben, barbárságban megfeneklettek s évezredek során nem fejlődtek volna a szellemiség felé, hanem inkább azt jelenti, hogy a zsidóknak internacionalis felfogásuk nem a hitnek eredménye, hanem csak a kényszer vitte arra, hogy ezt uton-utfélen hirdessék. Mivel pedig az a tan hitnélkül való, gyökereket nem ereszthet rajtuk keresztül a föld népei talajába.

Egészen másképp áll a dolog Indiával, ahol aszketizmusig megy mai nap is a vallás kultiválása, amely vallásnak, ami a fontos, szintén a szeretet az alapja. Indiában, ahol Rabin-dranat Tagore és Mahatma Gandhi, mintegy ujja született megváltó, a szeretet tanával újra győzött 300 millió indus szabadságát illetőleg.

Igen, győzött és győzni fog, mert ennek az internacionalizmusnak, ennek a szeretet-vallásnak a hit, az örök igazság alapja.

Látjuk ebből, hogy a vallás egyszers-mint politika és a jó és győzelmes politika csak vallás lehet.

Ismét felvetődik tehát az a kérdés, hogy egyeztetsem össze az abszolút igazsággal a relatívot, amely csak addig maradhat fenn, amíg elszélesedett értelmünk az örök igazságba beletekint?

T. Imets Béla.

(Folyt. köv.)

embernek figyelmét fel kell keltse és védelemre serkentse. Mi a teendő?

Mindenekelőtt hadat kell üzeni az ivási szokásnak, kényszernek. Ez pusztítja elsősorban fajunk szellemi és anyagi tőkéjét. Nem nézhetjük ezt közömbösen és tétlenül, hogy a háború után nemcsak a hétköznapiak, de a vasárnapok és ünnepek is a dorbézolásnak, tivornyázásnak, verekedéseknek, gyilkolásoknak napjai legyenek. Mozduljon a társadalom!

Mi a teendő másodszor?

Gondoskodjunk népünk megélhetéséről, hogy maradjon itt ezen a vidéken egész tömegben. Fordítsunk nagy gondot állattenyésztésünkre, melyet úgy mozdíthatunk elő biztos sikerrel, ha tejfeldolgozó telepeket létesítünk és gazdaközönségünket arra segítjük, hogy két jó fejős tehene után havonként 2000—3000 lei tiszta jövedelme legyen a tejesarnoktól. Ezt elérhetjük, csak akarnunk kell és szövetkeznünk kell. Itt egy kiaknáztatlan bánya van. És nem-

csak biztos jövedelmi forráshoz juttatjuk népünket, hanem egyúttal jó fajtehenek beszerzésére, szakszerű, helyes takarmányozására, gondozására vezetőjük gazdáinkat, ami kedvező hatással lesz a földmívelésre is. Egy másik kiaknázás nélkül levő bánya a havasi gyümölcsök összegyűjtése és feldolgozása, ugyisintén a nagy értékű gombáké is.

Józan gondolkodással, megértéssel szép munkateret és jövedelmi forrást nyithatunk népünknek és nem lesz arra kényszerítve, hogy idegenben keressen megélhetést.

Többen és többször tanácskoztunk és elhatároztuk, hogy megalakítjuk a tejfeldolgozó, a havasi gyümölcsöket és a kerti gyümölcsöket is összegyűjtő és feldolgozó telepet, egybekötve gombákat szárító és konzerváló teleppel. Hogy a szükséges tőkét előteremthessük, részvénytársaságot alakítunk.

Arra törekszünk, hogy minél előbb összehívjuk az értekezletet, mely arra lesz hivatva, hogy a szükséges előkészületeket megtegye s különösen a szükséges alaptőkét összehozza. A telep felállítási helye már az Egyháztanácsból adva van. Meglehet mindenki győződve arról, hogy pénzét ezen vállalatához való járulással legalkalmasabban valorizálhatja.

Szabó György.

Megtisztelő válasz egy névtelen levél tartalmára.

Bár nem szoktunk névtelen levelekre válaszolni, mégis megtiszteltam a tudatlanságot lelkem sugárzó melegével. Legyen gazdagabb szépséggel és igazsággal.

En voltam a Lélek akkor is, amikor kezdetben végtelen szomorúság borult Erdélyszerte és egymás gyenge testét rontatták huszonöt pálcáitás alatt: szomszéd a szomszédját, asz-szony a hitvesét, ifju a hűtellen szerelmesét, hogy égre gyult bosszuja lelohadjon. Testvér a testvérét ártatlan vitte kintpadra, mert gyenge elméjét elborította a harag éktelen éjszakája. Kin váltotta meg igen gyakran a nemtelen bosszu tartósságát s olyan aljas volt, amit akkor sokan cselekedtek, hogy nem bírja meg hét év, tán kétszáz év múltán sem a nyomdafestéket.

Az önzés, a gőg és a török-szakad tulzó érvényesülés ma is forralja fajtánk vérért és olyan cselekedetekre, pártoskodásra ragadtatja, melyek kiváló hírét, egészséges életerejét, nyílt becsületes jellemét a sir felé sodorják.

A szeretetet és a békét is én hirdettem, a templom szent falain kívül, minden önző cél és érvényesülni akarás mellékgondolata nélkül a gyergyói ujságpapírosok türelmes és pennám alatt igen türelmes hasábjain, amft nagy Mes-terek gondolatai s a magam elmélyedése szűrt le igazságnak.

Mit értem vele? Mit ér a patyolat ruha, ha sárba verik kótyagos észtől tüzőt kezek?

Egy-két talmi furulyás, felismerhetetlen kétszínűségtől, pillanatig tetsző dalt furulyált fületeknek és Ti, azt hittétek, táncolni kell a lélekpusztító dudálásra.

Annyi ösztön, erős akarat, egyéniség és meszelató képesség sincsen bennetek, mint az éneklő-madarak elméjében, pedig azokat mily könnyű bojtortjával fogságba ejteni.

Mit akartok hát? És mért mártjátok örök bujtogatók szavára még bizonytalan kézzel és szívvel vezetett pennátokat fekete tintába, amikor én vértel írom hófehér papírosra atyafi-ságos szeretettel a tovább maradót, Titeket megtisztító imádságos szavakat?

Nem félem én az igazságot! És csak tovább szeressetek és szídjatok, mert tudom, hogy akkor élek és érzitek Ti is, hogy sokat kell még nekem köszönnötök.

Ismeritek-e az embert? Másokat és Magatokat egy-két elejtett szóból, egy-két elmasz-

Figyelem!

Figyelem!

Hotel LAURENTZY szálloda

Gheorgheni -- Gyergyószentmiklós.

Tulajdonos:

Laurentzy Viktor

Első osztályu étterem.

Esténként cigányzene.

Elsőrendű Havi abonoma házikoszt. 1500 Lei.

Luxus autó.

kirozzhatatlan pillantásból? Boldogok és boldogtalanok vagytok, hogy messze siklanak és nem akadnak meg szívetek felfogó centrumában a valót mutató és jövődőt előhívó gyarlóságok. Boldogok és boldogtalanok, mert azt hiszitek, hogy a kereszturi szita-fátylán nem látni meg a tulsópartot...

Szívesen tanulok Töletek, ha tudtok valami újra, jóra és szépre tanítani. De ne tanítsatok békétlenségre, gyalázatra, erőtelenségre és gyarlóságra, mert magatokat gyengítitek a széthullásra.

Dicsérgetem itt magamat s tán nem volna szép, ha nem is lenne való, de ha egyebet nem, legalább szerénységet tanuljatok s annyi ön-fegyelmet, hogy a szégyenérzésétől kigyuladjon orcátok pirossága.

Csatát veszítetek jövődőtök klasszikus harcában, mert komponán mézitek a szellem erejét, mint a marhahúst és ordítással, csépkadaróval osztjátok az igazságot.

Amíg csak a nagy dob, a harsogó rezes-bandát veszítetek észre egész lényiségetekkel, bajos lesz nektek csodaszép, finom, örök-élő muzsikával kedveskedni. De majd beleuntok, megismeritek, teleszívjátok lelketeket és kigyógyultok a tudatlanság nagy és szomorú betegségből, amelyről egyébként nem tehettek.

Én pedig élni fogok a kompona és csépkadaró mellett is, mert ebben a régióban, kedves ismeretlen felbujtott barátaim, nem árt a megvenkettős gránátrobbanás sem.

Gyergyószentmiklós, 1926. jan. 18.

T. Imets Béla.

Rádió.

(Folytatás.)

Az emberi beszédnek és zenének továbbítása a rádió-utján elektromos rezgések által történik és pedig úgy, hogy a hanghullámok elektromos rezgésekké alakíttatnak át, melyek megfelelő módon továbbítva lesznek. Az emberi beszéd vagy zene felvételére a mikrofon szolgál, ugyanazon mikrofon, melybe a rendes, általunk ismert telefonáláskor is belebeszélünk. Lényegében ugyanezen mikrofont találjuk a rádió leadó-állomásoknál is, melyeknél rendszeren van egy terem, ahol a továbbítandó zenét vagy beszédet a mikrofonba mondják, vagy a mikrofon előtt lejátszák. Ezen teremnek falai, plafonja gondosan ki vannak párnázva, szőnyegekkel beakasztva, hogy zavaró mellékzörejek ne juthassanak a felvevő mikrofonba. A terem padlója sakktábla alakulag négyszög alakú mezőkre van beosztva, mely mezők számozva vannak. Ezen beosztással az előadó művész vagy zenekar könnyen megtalálhatja a teremben az őt helyet, ahol a mikrofon szempontjából a legkedvezőbb felvétel végett állania kell.

A mikrofonba a beszéd vagy zene által előhívott elektromos áramingadozások az úgynevezett elektromos csövekre vitetnek át, itt ezen gyöngye behatások sokszorosan megerősítenek, megerősítés és elektromos rezgésekké való átalakítás után a szabadban felállított magas antennára jutva, minden irányba elterjednek a földünket körülvevő éther segítségével. Az antenna nem egyéb, mint megfelelő magasságban vízszintesen kifeszített rézdrót, mely az elektromos rezgéseket továbbítani képes, azonban megfordítva is dolgozik, vagyis a földünk bármely tájáról érkező elektromos rezgéseket fel is veszi.

A nagy leadó-állomások antennája 100—150 méter magasságban van elhelyezve, ugyanilyen magas oszlopokra szerelve.

A leadó-állomások műsora nagyon változatos. Délelőtt 8—10 óráig főleg a gazdasági vonatkozású híreket továbbítja, közli a piaci árakat élelmiszerekre stb.-re vonatkozólag. Dél felé a tőzsdei árfolyamok, a fontosabb világ-események továbbíttatnak. Délben 1 óra előtt

5 perccel közli a pontos időt, úgy hogy az óráját mindenki megigazíthatja. Délután 5 óráig kisebb előadások vannak különböző dolgokról, mint például divatról; vannak gyermek mesemondó délutánok stb. Délután 5 órától kezdődnek a hangversenyek, este 8-tól opera, operett, színház-előadások, melyek direkt az illető színházban elhelyezett mikrofonok által vétetnek fel. Vannak ezeken kívül nyelvek tanulására folytatódó nyelv-tanfolyamok. Azonban nemcsak a szórakozás szempontjából, hanem a rendőrség szempontjából is elsőrendűen fontos a rádióhírszolgálat; például Amerikában ellopott autóbili pár óra alatt már megtaláltak, mert a rádió segítségével pár perc alatt az ellopott autó pontos leírása sok millió ember előtt ismeretes volt.

L. A.

(Folytatjuk.)

Gazdabál Gyergyószentmiklóson.

Az újévben Erdélyszerte megmozdultak a gazdaegyesületek, hogy új erőt vesse az évek óta pihenésre kárhoztatott gazdasági élet úterébe, azt minden módon felvirágoztassák. villanyozzák. Megfelelő módokat keresnek, amelyekkel emelni tudják az ujjáébredéshez igen szükséges pénzügyi szükségletet s ezeknek egyik alkalmas útját a farsangi gazda-bálok rendezésében találták meg. Január 23-ára Csikvármegye Gyergyóvidékének Egyesülete is fényes bált rendez a Laurentzi étterem és színház-terem helyiségeiben, hogy a barátkozás és más hasznos biztosító előnyön kívül az ujjászületést is ünnepélyes formában dokumentálja.

Dokumentálja, mint számban a legtekintélyesebb erő, szemelől nem tévesztve: számbeli fölényével a szellem erejét le nem győzhető szerény becsületességét. Ez volt a múltban is s ez lehet a jövőben is minden boldogulást célzó tevékenységének egyedüli alapja.

Mind ott lesz, aki csak testét egészében bírja e közös barátkozás szép ünnepén, melyre nem a nyers erő fitogtatása, a külön elszigetelés bujtó gondolata, de komoly, minden átölelő hit és egészséges ösztön vezérel. Amen.

H I R E K.

— **Meghalt Blaha Lujza**, hosszas szenvedés után 1926. január 8-án. Van-e magyar ember, ki ne ismerné, ne hallotta volna ezt a nevet? Nem igen hisszük, hogy a magyar színjátszás ezt a csodásan ragyogó csillagát ne zárta volna szívébe még akkor is, ha csak hírből hallott róla. Ő volt a nemzet esalogánya, 1848. utáni szomorú idők magyar érzését szító, bátorító s nemzetünk nyelvét csiszoló izig-vérig színművész, akinek halálával mi is szegényebbek lettünk egy szépséges multtal, emlékekkel és kulturériéttel.

— **A remetei jegyzői állásba** Handrea prefektus intézkedése folytán Cotta Salamon járási főszolgabíró Pop Vaszilie mérnököt, volt ideiglenes városi tanácsost delegálta. Pop állását el is foglalta, aki mellett Bajna Árpád okleveles jegyző végzi a szükséges és hozzáértést követelő teendőket.

— **Szülők figyelmébe.** Minthogy ismételtelen előfordult, hogy a zárdaiskola növendékei közül többen az iskolai törvények tilalma dacára az igazgatóság engedelmével nélkül (mely csakis ifjúsági előadásokra adható) moziba mentek, az igazgatóság kéri a szülőket, hogy legyenek segítségére az iskolai fegyelem fentartásában és a főtanhatóságok által nagyon fontos nevelési szempontból 16 éves korig szigorúan tiltott mozilátogatást meg ne engedjék, mert különben az igazgatóság a törvénytsező tanulót az intézetből kilépettnek fogja tekinteni.

— **Fatistviselők bálja.** Folyó hó 16-án tartotta meg az Erdélyrészi Fatistviselők Egyesülete Gyergyószentmiklósi Körzete kabaréműsorral egybekötött bálját, mely szokás szerint a gyergyószentmiklósi bálók legfényesebb és legsikerültebbje volt nemcsak azért, mert zsufolásig teltek a termek a szebbnél-szebb ruhákban ékeskedő hölgyekkel, elegáns urakkal, hanem azért is, mert a rendezőség semmi áldozatot nem kímélve, a műsoron szereplőket a legkiválóbb művészek közül válogatta meg. Kozma cselló-művésze Demeterné fényes zongorakiséréttel olyan pontja volt az estnek, amelyet bajos volna elfeledni. Pintér Böske bájos megjelenése, behízelgő hangja úgy hatott, mint valami nyíló tavaszi hangulat. Szabó szép baritonját Vogel Ida kísérte. Gálffy Piri szavalata és szonjai igen szépen illeszkedtek a műsör kereti közé. Csapán Makkay dr. nőtt ki belőle, lévén 6 másfél akkora, mint más rendes emberi lény, aki konferált és szellemeskedett és rekviemet zengett Pista kutya halála felett. Igen-igen jól mulattak s virradatig táncolgtak, illogattak.

— **Gyergyószentmiklósi Dalegylet szokásos évi közgyűlését** f. hó 31. (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja meg az Ipartestület helyiségében, mely alkalomra a Dalegylet alapítói, pártolói és működő tagjai ezután is meghívja az elnökség. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. Leltár bemutatása az Eglelet vagyoni állapotáról. 6. Karmester jelentése. 7. Kitüntetett dalárdisták elismerő okleveleinek átadása. 8. Tisztújítás. 9. Indítványok.

— **A Gy. M. T. E. bálja.** Január 30-án este fél 9 órai kezdettel lesz a Gy. M. T. E. színház előadásával egybekötött szokásos táncmulatsága, a „Szilágyi szálló“ a modernül berendezett színház és kávéház termeiben. Az „Uránia“ mozgó ujonnan berendezett színpadán színre fog kerülni az egyesület működvelő gárdája által Baricz István és Portik Lajos kedvelt komikus-sal a főszerepben az „Örökség“ című (új-donság) 3 felv. rendkívül tanulságos vígjáték s utánna a kávéház termében reggelig tartó tánc. A jó mulatásról a nagy számban összeállított hölgy és férfi rendezőség fog gondoskodni. Meghívókat a közeli napokban fogja szétküldeni a rendezőség. Az estély napja délutánján 3 órától a színház pénztáránál a szokott helyekre való jogigényüket bejelenthetik a résztvevni szándékozók.

— **Tizenöt napi határidő** a választások megajtására. Az egyik nagy-bukaresti lap szerint, a kormány még mindig nem döntött végleg a községi választások ügyében, azonban az a hír járja, hogy a választások megajtására mindössze tizenöt napi határidőt adnak. Liberális körökben már most megvannak győződve a választások sikeréről.

— **Hirdetmény.** A vármegyei állattenyésztési és állategészségügyi hivatal árlejtést hirdet Gyergyószentmiklóson február 1-én d. u. 3 órára, Csikszereadában 2-án d. u. 3 órára és Csátoszezen január 24-én d. u. 2 órára. A gyergyószentmiklósi és csikszereadai fedezett állomásokon 1200 kgr. zab, 1440 kgr. széna és 720 kgr. szalma lesz szükséges, a csátoszezi állomáson 2400 kg. zab, 2880 kg. széna és 1440 kg. szalma. A szállítandó takarmány csak a legjobb minőségű lehet és febr. 15-ig átadandó.

— **Betörés.** A tegnapi éj folyamán Klein Ernő lakásán betörők próbálkoztak sikertelenül. Klein lakására látogattak el s behatolva a hálószobába, villanylámpával világítottak az álmukból felzavart háziak szemeközé pénzét követelték. A kinos helyzetből a velük egy szobában alvó cseléd ügyessége mentette ki, aki a kellemetlen látogató hátamögött kiszaladva a lakásból, lármát ütött, mire a betörő elmenekült. A rendőrség máris a tettes nyomában van.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Termény-, vas-, fűszer
és csemege áru
nagyban és kiskeresletben.

— A járda használatával még nincsenek tisztában város-lakóink egy része, különösen a kocsisok, szolgák, szolgálók és kereskedő vagy iparos tanulók, akik nap-nap után kis szekerrel, szánkókkal nagy cseber vizet, aprított fát, vagy egyéb dolgokat szállítanak. Nincsenek tisztában, mert az uttest helyett, tisztán kényelmi szempontból, az aránylag keskeny járdát használják fel az említett dolgok hordására úgy, hogy a széles kocsolyákkal a járkelőket majd az árokba döntik, legjobb esetben pedig vízzel lelocsolják. A cseléd tartó gazdák ebben a tekintetben rendelkezzenek alkalmazottaik fellett. Magyarazzák meg, hogy a járda csak gyalogjárók számára készült és nem arra, hogy ott társzekerekkel, lovakkal rácsúlyozzanak.

— **Gyilkosok kézrekerítése.** Mult év aug. 1-én este fél 9 órakor az állomás közelében lévő Schwartz Gyula kereskedése előtt gyári munkások szólalkoztak össze egymással. A szóvitából verekedés lett s valószínűleg a kelleténél jobban bepálinkázott emberek egymásnak rontva, a dulakodás hevében földre verték Mihály József helyi lakos gyári munkást, aki több ütés és szurásból álló súlyos sérüléseket szenvedett, minek következtében még a következő nap meghalt. A bevezetett rendőri nyomozás akkor nem járt eredménnyel. Ujabb feljelentés alapján Pop Baldi Miklós rendőrfőkapitány személyesen folytatta le ez ügyben a nyomozást, melynek eredményeképp megállapítást nyert, hogy a tettesek Kereső Balázs József és Puskás Imre remetei lakos gyári munkások voltak, akiket a rendőrség letartóztatott és az ügyészségnek átadott. A lefolytatandó vizsgálat van hivatva megállapítani, hogy emberölésről van-e szó, vagy jogos önvédelemről, mert halomásunk szerint Mihály József és társai provokálták a verekedést.

— **Rendőri hírek.** A helyi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy városunkban rosszul sikerült 20 és 100 leies pénzhamisítványok kerültek forgalomba. Az erélyesen bevezetett nyomozás eredménnyel járt és sikerült a bankjegyhamisítót Virgács Béla személyében lefűlelni, aki kopirozás, utján igen primitív módon próbálkozott a könnyű, munkanélküli pénzszerezéssel. A rendőrség a tettest átadta az ügyészségnek.

— **Dr. Csiky János nőorvos,** a kórház főorvosa, rendelőjét a Zárug házból, január 1-étől a Czifra házba (Főtér 6. szám, emelet) helyezte át. Rendelő órák: d. u. 2—5-ig.

Uránia-mozgó hirei.

A jan. 23., 24., szombat, vasárnapi műsor **Nevető örökösök Patt és Pattachon** nal a főszerepben. Ez a két művész a jókedv és humor utólréhetetlen mesterei, a legnépszerűbb, a legkedveltebb szereplői a mozi vászonnak. Róluk kritikát írni nem kell, bírálatot mond róluk az a harsogó s szünni nem akaró kacaj, mely minden mozdulatukat, trükkjüket kíséri Filmjeik ma egyáltalán nem kaphatók a romániai piacon, mert holland forintokban fizetendő árait a mi leunk nem bírja. Mozgónk műsorán ebben a szezonban az utolsó **Patt és Pattachon** film. Jan. 27.-én és 28.-án, szerdán és csütörtökön **Hat szerelmes nap** kalandos életkép 9 felvonásban, főszerepben Corina Griffith.

Előkészületen **Tízparancsolat.**

Kiadó laptulajdonos: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

* **Órás és ékszerész tanuló**nak négy közép-osztályt végzett, jó házból való fiu felvétetik Stein Salamon órás és ékszerész üzletébe, a postával szemben.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vreo înțâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23. din zisa lege.

Domnule Prim-Președinte,

Subsemnata Kolozsi Elena de ocupațiune artistă cetățeană maghiară actualmente domiciliată în Gheorgheni Județul Ciuc am onoare a vă înainta documentele mele necesare pentru înțetățenire, rugându-vă să binevoiți a-mi acorda în baza legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române, cetățenia statului român prin naturalizare pe lângă reducerea statului.

In sprijinul cererei mele alătur următoarele acte prevăzute în lege: 1) Certificatul de naștere 2) Certificat de bună purtare. 3) Certificatul primăriei Gheorgheni și 4) Declarațiune despre renunțarea cetățeniei mele maghiare. In baza celor de mai sus cu onoare vă rog să binevoiți a-mi elibera dovada despre aceea, că am făcut prezenta cerere de împatriere.

In speranța unei rezolviri favorabile rog primiți D-le Prim Președinte asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Gheorgheni, 8 Iulie 1926.

Cu stimă

Kolozsi Ilona

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ș. a. sub Nr. 15 mobilile de edificiu care în urma decisiului Nr. 431/8-1924. al judecătoriei Gheorgheni s-au executat în Ditrău-Hodoș în favorul executorului Cell Friedrich și fii grupa dr. Vilhelm Cell repr. prin avocat dr. Emil Precup împotriva executorului dom. in Ditrău-Hodoș pentru încassarea capitalului de 14,389 lei și acces prin execuția de acoperire și cari s-au pretuit în 523.000 lei se vor vinde prin licitația publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decisiului Nr. G. 244/1925 a judecătoriei Gheorgheni se fixează termenul pe ziua de 27 Ianuarie 1926. la ora 2 p. m. în Varviz (cătunul Ditrău-Hodoș) și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin această edițiune cu observarea aceea, ca lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 §. 107.108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gatași în caz necesar și sub prețul de strigare. Pretenziunea care e de încassat, face 14389 Lei capital, dobânzile cu 5 % socotind din 1 August 1923 iar spesele până acum stabilite de 6431 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 26 Dec. 1925.

Szentpétery Béla

executor judecătoresc.

Merza și Bocsáncozi

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.

Magazin de modă bărbătească și de mode de dame.

Női- és férfidivat üzlete.

Fondat 1850

Alapitva 1850

Saját szüretelésű fajtisztia uradalmi borok

Lázár Péter és Fia cég

borpincéjében

nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók

Kloti, kazsmir és selyem
PÁPEANOK.

női és férfi divatszövetek,
selymek, szőnyegek, vásznak,
rövid, kötött és kézműárak,
kézimunka anyagok,

D. M. C. árak, bútorszövetek,
ágy garnitúrák, szövő fonalak
és fejtők nagy választékban

Zárug Testvérek

női és férfidivat üzletében

GHEORGHENI, Főtér.

Finom erdélyi fajalmák

(Bőr, aranyparmen, batul, ponyik)

vékája: 80 lei

JAKABFFY BÉLA

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós

Fogarassy-ut 16.

Ágoston Ágoston

Esomafalva

vas, fűszer, porcellán, divatárú
és singes kereskedése
Liszt termény nagyraktár.

A legjobb minőségű bánáti lisztek,
cukor, kávé és kásafélék
kicsinyben és nagyban

Sáska

liszt, termény- és élelmiszerraktárban

GHEORGHENI

Főtér 4 szám.

Telefon: 21.

Nyomtatványokat

legolcsóbban készít

I. KAHAN

könyvnyomda

Gheorgheni Gyergyószentmiklós.

Vákár Fivérek

fűszer, festék, gyarmatárú üzlete.

Legolcsóbb beszerzési forrás

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós. (Főtér)

„FONCIÉRA” általános biztosító r.-t.

Képviselő: a Gyergyói Banknál

(Főtér 6 sz. Cifra ház)

Foglalkozik a biztosítás minden ágával, élet, tűz, jégkár, baleset, betörés elleni biztosításokat a legelőnyösebb feltételekkel és legolcsóbb díjtételek alkalmazásával köt. Alapny biztosításnál a szokásos kedvezményt nyújtja.

Egyik legrégebb és legszolidabb biztosító intézet.

